

ปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการที่นำมาบังคับใช้ตามพระราชกำหนด การกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527¹

เชม รัตนอรุณ²

ปัญหาการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนยังคงเป็นอาชญากรรมทางเศรษฐกิจที่ร้ายแรงและสร้างความเสียหายอย่างมหาศาลต่อประชาชนและระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547-2565 ได้มีคดีพิเศษฐานความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของกรมสอบสวนคดีพิเศษทั้งสิ้นกว่า 200 คดี และมีผู้เสียหายรวม 300,000 บาทต่อราย มีมูลค่าความเสียหายทั้งสิ้น หนึ่งแสนล้านบาท โดยมีประชาชนผู้เสียหายขยายวงกว้างในทุกอาชีพ³ แม้ว่าประเทศไทยจะได้ตราพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ขึ้นมาใช้บังคับโดยเฉพาะเพื่อมุ่งเน้นการปราบปรามการกระทำความผิดในลักษณะนี้ แต่ด้วยวิวัฒนาการของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ทำให้รูปแบบการหลอกลวงมีความแยบยล ซับซ้อน และเข้าถึงกลุ่มเป้าหมายได้กว้างขวางขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้กฎหมายที่มีอยู่เดิมซึ่งถูกบัญญัติขึ้นในบริบททางสังคมและเทคโนโลยีที่แตกต่างออกไป ไม่อาจครอบคลุมและบังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ปัญหาเหล่านี้ได้บ่อนทำลายความเชื่อมั่นของประชาชนในระบบการเงินและสถาบันต่าง ๆ อย่างมีนัยสำคัญ

จากการรวบรวมและศึกษาถึงความหมาย ความเป็นมา แนวคิดทฤษฎี กฎหมายของไทยและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พบว่าพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มีปัญหาทางกฎหมายที่สำคัญสี่ประการ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการบังคับใช้ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด อันประกอบด้วย ปัญหาการกำหนดจำนวนบุคคลตามมาตรา 4 ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกระทำความผิด ปัญหาการกำหนดอัตราโทษตามมาตรา 12 ที่อาจไม่สอดคล้องกับความร้ายแรงของอาชญากรรมในปัจจุบัน ปัญหาการกำหนดอายุความที่ส่งผลกระทบต่อระยะเวลาการสืบสวนสอบสวนและ

¹ บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่องปัญหาทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรการที่นำมาบังคับใช้ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาคือ รองศาสตราจารย์เรืองยศ แสนภักดี และคณะกรรมการสอบ คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธีรนิติ เทพสุเมธานนท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สัจจวัฒน์ เรืองกาญจน์กุล

² นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต (ส่วนกลาง) คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

³ กฤษฎ์นิธิ อุคมศักดิ์พิน, สรุปงานวิจัย เรื่อง DSI นวัตกรรมป้องกันแชร์ลูกโซ่ออนไลน์, กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, กรมสอบสวนคดีพิเศษ กระทรวงยุติธรรม, 2565), หน้า 1.

ดำเนินคดี และปัญหาการจ่ายเงินรางวัลแก่เจ้าพนักงานผู้ตรวจค้นหรือผู้จับกุมตามมาตรา 11/1 การวิเคราะห์ปัญหาเหล่านี้จะนำไปสู่ข้อเสนอแนะในการแก้ไขกฎหมายเพื่อให้พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มีความทันสมัย ครบคลุม และสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการคุ้มครองประชาชนและปราบปรามผู้กระทำความผิดได้อย่างแท้จริง

ปัญหาประการแรกคือ การกำหนดจำนวนบุคคลตามมาตรา 4 วรรคหนึ่ง ตามแห่งพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527⁴ ซึ่งบัญญัติว่า “ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำความผิดประการใดๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไป ว่าในการกู้ยืมเงินตนหรือบุคคลใดจะจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้ โดยตนรู้หรือควรรู้แล้วว่า จะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียน หรือตนไม่สามารถประกอบกิจการที่ให้ผลตอบแทนเพียงพอ และเป็นเหตุให้ได้กู้ยืมเงินไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน” ในส่วนที่ระบุว่า “ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไป” ในปัจจุบันที่เทคโนโลยีการสื่อสารและแพลตฟอร์มออนไลน์เข้ามามีบทบาทอย่างมาก ผู้กระทำความผิดสามารถหลอกลวงบุคคลจำนวนมากได้โดยไม่จำเป็นต้องมีการโฆษณาหรือชักชวนที่เข้าถึงบุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไป อย่างชัดเจนในรูปแบบเดิมๆ เช่น การประชุม หรือการประกาศผ่านสื่อมวลชนกระแสหลัก ผู้ฉ้อโกงสามารถใช้ช่องทางออนไลน์ เช่น โซเชียลมีเดีย กลุ่มแชท แอปพลิเคชันส่งข้อความ หรือเว็บไซต์ปลอม เพื่อหลอกลวงผู้คนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็วและซับซ้อน แม้ผู้เสียหายจะไม่รู้จักรักกัน หรือไม่ได้มารวมตัวกัน แม้คำว่า “ประชาชน” ในกฎหมายไทยจะหมายถึงบุคคลทั่วไปโดยไม่จำกัดตัวบุคคลว่าเป็นผู้ใด โดยไม่ถือจำนวนมากนักน้อยเป็นสำคัญ แต่การมีข้อกำหนดเรื่องจำนวนสิบคนขึ้นไป ในทางปฏิบัติกลับกลายเป็นช่องว่างให้ผู้กระทำความผิดหลีกเลี่ยงกฎหมายได้ โดยการออกแบบกลวิธีที่ดูเหมือนจะหลอกลวงบุคคลไม่ถึงสิบคนในแต่ละครั้ง แต่เมื่อรวมกันแล้วอาจมีผู้เสียหายจำนวนมาก การตีความที่ยึดติดกับจำนวนที่กำหนดไว้อย่างเคร่งครัด อาจทำให้การดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่มีรูปแบบการหลอกลวงใหม่ๆ เป็นไปได้ยาก และทำให้กฎหมายไม่สามารถไล่ตามทันอาชญากรรมที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลาได้

ปัญหาประการที่สองคือ การกำหนดอัตราโทษตามมาตรา 12 ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527⁵ แม้กฎหมายได้กำหนดโทษทั้งจำคุกและปรับ รวมถึงค่าปรับตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ แต่เมื่อพิจารณาถึงความเสียหายทางเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดจากการฉ้อโกงประชาชนในปัจจุบัน ซึ่งมักมีมูลค่าความเสียหายสูงถึงหลักร้อยล้านหรือพันล้านบาท และมีผู้เสียหายจำนวนมาก อัตราโทษที่กำหนดไว้ อาจไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอที่จะลงโทษผู้กระทำความผิดได้อย่างเด็ดขาด หรือผู้กระทำความผิดอาจมีการ

⁴ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 4 วรรคหนึ่ง.

⁵ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 12.

พิจารณาแล้วว่า ผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลงมือกระทำความผิด เมื่อเทียบกับอัตราโทษที่กำหนดไว้ ก็คุ้มค่าที่จะเสี่ยงลงมือกระทำความผิด ทำให้บทกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถยับยั้งการกระทำความผิดได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ปัญหาประการที่สามคือ การกำหนดอายุความของความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 โดยทั่วไปแล้ว ความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชนมักเป็นอาชญากรรมที่มีลักษณะซับซ้อน ต้องใช้เวลาในการสืบสวนรวบรวมพยานหลักฐานจำนวนมาก ทั้งพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ นอกจากนี้ยังต้องมีการเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเครือข่ายผู้กระทำความผิด ซึ่งมักจะดำเนินการเป็นขบวนการ ต้องมีการตรวจสอบเส้นทางการเงินที่ซับซ้อน การติดตามทรัพย์สินที่ถูกถ่ายโอนไปยังหลายประเทศ และมีความพยายามปกปิดร่องรอยการกระทำความผิดอย่างแนบเนียน การกำหนดอายุความที่สั้นเกินไปหรือไม่เหมาะสมกับลักษณะเฉพาะของคดี อาจทำให้พนักงานสอบสวนและพนักงานอัยการมีเวลาไม่เพียงพอในการรวบรวมพยานหลักฐานอย่างครบถ้วนและทำคดีให้สมบูรณ์ก่อนที่จะหมดอายุความ ซึ่งเป็นช่องทางให้ผู้กระทำความผิดสามารถหลุดพ้นจากความรับผิดชอบทางกฎหมายได้. ในหลายกรณี ผู้เสียหายอาจไม่ทราบว่าตนถูกฉ้อโกงในทันที หรือกว่าจะรู้ตัวและมีการรวมกลุ่มผู้เสียหายเพื่อดำเนินคดีก็ล่วงเลยเวลาไปมากแล้ว ทำให้คดีไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้เนื่องจากติดปัญหาเรื่องอายุความ

ปัญหาประการที่สี่คือ การจ่ายเงินรางวัลแก่เจ้าพนักงานผู้ตรวจค้นหรือผู้จับกุมตามมาตรา 11/1 ตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527⁶ ซึ่งบัญญัติให้ทั้งผู้แจ้งเบาะแสการกระทำความผิดและเจ้าพนักงานผู้ตรวจค้นหรือผู้จับกุมมีสิทธิได้รับเงินสินบนและรางวัล เงินรางวัลอาจเป็นสิ่งกระตุ้นให้เจ้าหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นในการดำเนินคดี อย่างไรก็ตาม การมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการมอบเงินรางวัลให้แก่เจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่ที่ต้องบังคับใช้กฎหมายอยู่แล้ว อาจนำไปสู่การทำงานโดยมุ่งหวังผลประโยชน์ทางการเงินมากกว่าการคำนึงถึงกระบวนการที่ต้องตามกฎหมาย และอาจนำไปสู่การใช้อำนาจโดยมิชอบ หรือการรวบรวมพยานหลักฐานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพื่อให้ได้มาซึ่งการจับกุมและเงินรางวัล อาจทำให้เจ้าหน้าที่ละเลยขั้นตอนการตรวจสอบหรือการพิจารณาข้อเท็จจริงที่ถี่ถ้วน จนนำไปสู่การใช้พยานหลักฐานที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย หรือบั่นทอนสิทธิของจำเลยในคดีอาญา ซึ่งกระทบต่อความน่าเชื่อถือของระบบยุติธรรมโดยรวม

ดังนั้นแล้ว เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เหมาะสมและให้เกิดความเป็นธรรมกับประชาชนมากที่สุด ผู้ศึกษาจึงมีข้อเสนอแนะให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมประเด็นปัญหาดังต่อไปนี้

ปัญหาประการที่หนึ่ง ผู้ศึกษาเห็นว่า เพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายที่ต้องการควบคุมการระดมทุนที่เป็นการหลอกลวงประชาชน กฎหมายควรมีความยืดหยุ่น คล่องตัว มีประสิทธิภาพ และเท่าทันกับยุค

⁶ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 11/1.

สมัย ที่รูปแบบวิธีการในการกระทำความผิดนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา และเพื่อให้เปิดกว้างต่อการตีความว่าการกระทำนั้นๆ เข้าหลักเกณฑ์องค์ประกอบของความผิดตามพระราชกำหนดหรือไม่ โดยพิจารณาจากลักษณะของการกระทำ เจตนาของผู้กระทำความผิด และผลกระทบต่อสังคม ไม่ใช่แค่จำนวนผู้เสียหายซึ่งกำหนดเป็นจำนวนที่ตายตัว จึงสมควรเพิ่มเติมดังต่อไปนี้

เดิม พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 4 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไปว่า ในการกู้ยืมเงินตนหรือบุคคลใดจะจ่ายหรืออาจจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้โดยที่ตนรู้ หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียน ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใด ๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกง ประชาชน”

ขอเสนอแนะ ให้เพิ่มเติมเป็น “ผู้ใดโฆษณาหรือประกาศให้ปรากฏต่อประชาชนหรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้ปรากฏแก่บุคคลตั้งแต่สิบคนขึ้นไป หรือให้ปรากฏแก่บุคคลอื่นต่อไปเป็นทอดๆ ในการกู้ยืมเงิน ตนหรือบุคคลใดจะจ่ายหรืออาจจ่ายผลประโยชน์ตอบแทนให้ตามพฤติการณ์แห่งการกู้ยืมเงินในอัตราที่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยสูงสุดที่สถาบันการเงินตามกฎหมายว่าด้วยดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมของสถาบันการเงินจะพึงจ่ายได้โดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่าตนหรือบุคคลนั้นจะนำเงินจากผู้ให้กู้ยืมเงินรายนั้นหรือรายอื่นมาจ่ายหมุนเวียน ให้แก่ผู้ให้กู้ยืมเงิน หรือโดยที่ตนรู้หรือควรรู้อยู่แล้วว่า ตนหรือบุคคลนั้นไม่สามารถประกอบกิจการใดๆ โดยชอบด้วยกฎหมายที่จะให้ผลประโยชน์ตอบแทนพอเพียงที่จะนำมาจ่ายในอัตรานั้นได้และในการนั้นเป็นเหตุให้ตนหรือบุคคลใดได้กู้ยืมเงินไป ผู้นั้นกระทำความผิดฐานกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน”

ปัญหาประการที่สอง ผู้ศึกษาเห็นว่า เมื่อมีการเพิ่มอัตราโทษขั้นสูง จะทำให้อัตราโทษจำคุกมีความเหมาะสม สอดคล้องกับความร้ายแรงของการกระทำความผิด จำนวนผู้เสียหาย และมูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องปรามอาชญากรรม จึงสมควรแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

เดิม พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 12 บัญญัติว่า “ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงสิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และปรับไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”

ขอเสนอแนะ ให้แก้ไขเป็น “ผู้ใดกระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ห้าปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่ห้าแสนบาทถึงหนึ่งล้านบาท และปรับไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่”

ปัญหาประการที่สาม ผู้ศึกษาเห็นว่า การเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับอายุความไว้เป็นการเฉพาะ สำหรับความผิดตามพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 จะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการนำตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม แก่ปัญหาเรื่องการใช้ประโยชน์จากบทบัญญัติเกี่ยวกับอายุความเพื่อให้หลุดพ้นจากการกระทำความผิด การหลบหนีไม่ได้ทำให้ผู้กระทำความผิดได้รับประโยชน์แต่อย่างใด เพราะอย่างไรก็ตามกระบวนการยุติธรรมสามารถนำตัวผู้กระทำความผิดเข้าสู่การพิจารณาของศาลได้ตลอดเวลาแม้จะหลบหนีไปนานเพียงใดก็ตาม เมื่อ พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ยังไม่มีบทบัญญัติที่นำหลักในเรื่องของอายุความสะกดหยุดอยู่มาใช้ในคดีที่ผู้ต้องหาหลบหนี ทั้งในส่วน of อายุความในการฟ้องคดี และอายุความล่วงเลยการลงโทษ จึงเห็นควรเพิ่มเติม มาตรา 17/1 โดยเทียบเคียงกับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 2561 มาตรา 7⁷

ขอเสนอแนะ ให้เพิ่มมาตรา 17/1 ในพระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 ดังนี้ “ในการดำเนินคดีอาญาตามพระราชกำหนดนี้ ถ้าผู้ถูกกล่าวหา หรือจำเลยหลบหนีไปในระหว่างถูกดำเนินคดีหรือระหว่างการพิจารณาของศาล มิให้นับระยะเวลาที่ผู้ถูกกล่าวหา หรือจำเลยหลบหนีรวมเป็นส่วนหนึ่งของอายุความ และเมื่อได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำเลย ถ้าจำเลยหลบหนีไปในระหว่างต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษ มิให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 98 มาใช้บังคับ”

ปัญหาที่ประการที่สี่ ผู้ศึกษาเห็นว่า แม้ว่าการจ่ายเงินรางวัลให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐผู้จับกุมผู้กระทำความผิด จะเป็นกลไกหนึ่งที่มีประโยชน์ในเชิงเร่งรัดการบังคับใช้กฎหมาย แต่ในทางปฏิบัติกลับมีความเสี่ยงสูงที่จะบิดเบือนเป้าหมายของกระบวนการยุติธรรม ความยั่งยืนของการปราบปรามอาชญากรรมจึงไม่อาจพึ่งพาเพียงกลไกของเงิน หากแต่ต้องอาศัยระบบการจัดการองค์กรที่ดีเจ้าหน้าที่ที่มีคุณธรรม สร้างแรงจูงใจในเชิงระบบ และการบริหารงานยุติธรรมที่โปร่งใส ซึ่งจะทำให้การปราบปรามความผิดเกี่ยวกับการฉ้อโกงประชาชนมีประสิทธิภาพและยั่งยืน จึงสมควรแก้ไขดังนี้

เดิม พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527 มาตรา 11/1 บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 ให้ผู้แจ้งเบาะแสการกระทำความผิดมีสิทธิได้รับเงินสินบนและให้เจ้าพนักงานผู้ตรวจค้นหรือจับกุมผู้กระทำความผิดมีสิทธิได้รับเงินรางวัล โดยให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลสั่งจ่ายเงินสินบนและรางวัลจากค่าปรับที่ผู้กระทำความผิดได้ชำระต่อศาลเมื่อคดีถึงที่สุด

⁷ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 2561 มาตรา 7.

การจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลให้จ่ายเป็นจำนวนรวมกันแล้วร้อยละสิบห้าของ ค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

หลักเกณฑ์และวิธีการขอรับเงินสินบนและเงินรางวัล การกำหนดส่วนแบ่งในระหว่างผู้มีสิทธิหลายราย และการจ่ายเงินสินบนและเงินรางวัลให้เป็นไปตามระเบียบที่ กระทรวงการคลังกำหนด”

ขอเสนอแนะ ให้แก้ไขเป็น “ในกรณีที่มีการจับกุมผู้กระทำความผิดตามมาตรา 4 หรือมาตรา 5 ให้ผู้แจ้งเบาะแสการกระทำความผิดมีสิทธิได้รับเงินสินบน โดยให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาลสั่งจ่ายเงินสินบนจากค่าปรับที่ผู้กระทำความผิดได้ชำระต่อศาลเมื่อคดีถึงที่สุด

การจ่ายเงินสินบนให้จ่ายเป็นจำนวนรวมกันแล้วร้อยละสิบห้าของค่าปรับที่ได้ชำระต่อศาล

หลักเกณฑ์และวิธีการขอรับเงินสินบน การกำหนดส่วนแบ่งในระหว่างผู้มีสิทธิหลายราย และการจ่ายเงินสินบนให้เป็นไปตามระเบียบที่ กระทรวงการคลังกำหนด”

เอกสารอ้างอิง

วิทยานิพนธ์

กฤษฎ์นิติ อุดมศักดิ์พิน. รายงานการศึกษาวิจัย เรื่อง “DSI นวัตกรรมป้องกันแฮร์ลูกโซ่ออนไลน์”.
กรุงเทพมหานคร : กระทรวงยุติธรรม, 2565.

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต 2561.

พระราชกำหนดการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน พ.ศ. 2527.